

no, začnimo z rezjo vinske trte, ki je eno najvažnejših opravil v vinogradu. Od rezi so odvisni uspehi v vinoreji v veliki meri. Pri rezi velja načelo, da narežemo toliko rod nega lesa, kolikor ga trs brez škode za njegovo rast more prenesti. Natančneje o rezi spregovorimo v posebnem spisu. Rožje predelajmo v kompost, katerega uporabimo za gnojenje vinogradov.

V sadonosniku. Snažimo in obrezujemo starejše sadno drevje. Strgajmo raz debel staro odmrlo skorjo in mahovino ter sežgimo vse te odpadke, da pokončamo razne mrčesi. Debelejše veje in deblo namažemo z razredčenim drevesnim karbolinijem. Apneni belež v tem oziru nima zadostnega učinka. V novejšem času so začeli v to svrhu rabiti tudi žvepleno apno, ki razredčeno z vodo, baje prav dobro učinkuje. Zajčje oglodavine na sadnem drevju namažimo s cepilnim voskom, dokler so še sveže, drugače ne moremo popraviti nastale škode, odnosno preprečiti, da se nam drevo ne posuši. Ako vreme dopušča, sadimo mlado drevje v sadonosnike, pri čemur je paziti, da ne pridejo na prostore, kjer so poprej stala stara drevesa. Za pritlične nasade rigolajmo svet ter ga obenem pognojimo. Drevesne kolobarje okrog mladega drevja prekopljimo in pognojimo s hlevskim gnojem. Za pomladansko sajenje pripravimo kompost v to namenjene kupe ter ga polivajmo z gnojnico, ki je izvrstno gnojilo za sadonosnike. Pomislimo, da je treba sadno drevje gnojiti prav tako, kakor druge kulture. Z gnojnico lahko gnojimo ob vsakem vremenu. Pri tem nas ne zadržuje niti sneg, niti ledena burja. — V drevesnici pripravimo zemljo za prihodnji letnik, ako tega nismo storili že v jeseni. Začnimo s cepljenjem v razkol, z dolago v žleb in na sedlo. Z najboljšim uspehom cepimo v tem mesecu češnje. Obrežimo ribez in kosmuljo. Režimo cepiče od odraslih in rodovitnih dreves, kajti ne samo od podlage, ampak tudi od cepičev je odvisna rodovitnost in rast sadnega drevja. Cepimo sorte, ki smo jih za dotični okraj spoznali kot najprikladnejše z ozirom na zemljo, lego in podnebje. Sadimo in cepimo le 2—3 vrste, ako hočemo imeti uspehe v sadjereji. Divjake, ki so bili v preteklem letu očeslani (okulirani), prikrajšamo na 1 dm dolge čepe nad zlahnim očes cen.

Na polju in pašnikih. Trebimo odvodne jorke, da more voda odtekat. Izvažajmo gnoj, katerega moremo takoj raztrositi. Ako ni snega, je ozimino prevladati z zobčastimi valjarji, da se raztrga prstena skorja in omogoči pristop do korenin. Neenako zemeljsko površino po pašnikih in travnikih je poravnati, krtovine in mravljišča pa razmetati ali raztrositi. Žive meje je obrezati.

Na vrtu. Prekopavajmo vrtno zemljo, če tla niso zmazala ali premokra. Koncem meseca februarja zrahljana tla na solčnih mestih obsejemo ob ugodnem vremenu z mrkvo, grahom, bobom, obsejemo ob ugodnem vremenu z mrkvo. Za gnojake pripravimo gnoj, okna in slamnata pokrivala. Za gnojake je spsoben le konjski gnoj. Za zgodnje kulture vsejemo v gnojake salato, kuhinjsko mrkev, celer, kolerabo in radič. Popravimo plotove in žične ograje. Pota nasipavajmo s kamenjem in peskom. V lonce na oknih sadimo begnije, petunije, marjetice, verbene, palme in druge. V rastlinjaku razmnožujemo s potaknjenci fuksije, pelargonije itd. Obrežimo vrtnice, ki so prezimile na prostem.

V kleti. Pretakajmo najboljša mlada vina z visokimi odstotki alkohola ter zapolnjajmo sode z enakovrednim pretočenim vinom. Sodovo voho je zadelati s pilko, ki ne pripušča zraka do vina. Vsega grajanja vredna navada, ki se v mnogih kletih opaža, je ta, da obdajajo pilke z omoti iz cunj ali rogoza, češ, da bolje zapirajo. Pri tem ne pomislijo, da baš ti omoti utegnejo biti prava neselišča

Klobuk si je globlje potisnil na čelo, krepko je prijel potni kovčeg in stopil v carinsko dvorano.

Razdeljena je bila v dva dela, v enem so uradovali domači carinarji, v drugem pa inozemski. Pregraja je ločila obe državi.

Gruča potnikov je še stala tostran pregraje. Urejevali so svoje stvari, ki so jim je razmetali carinski uradniki. Eni so kadili cigarete, malomarno tiščali roke v žep, drugi so se pogovarjali s carinarji onstran meje.

Aleš si je oddahnil. Nikogar ni bilo, ki bi ga poznal. Opravil je pri carinarjih in se približal pregraji. Prijel je za vrata.

Tedaj vrže eden izmed malomarnih kadilcev cigareto v stran in pristopi k Alešu.

Alešu je zastalo srce.

Tale človek je bil sinoči gost pod njegovo streho —

V hipu mu je bilo vse jasno. Zasedovali so ga. Mož je bil tajni policist —

«Gospod Hinko Brglez, — prosim potrudite se z menoj!»

VII.

To vam je bilo tistikrat vrenja in vrvenja in pehanja in pipanja za časopise! Vsi so izšli v posebnih izdajah, nekateri so prinesli posebne izdaje celo dvakrat na dan. In še ni bilo dovolj. Na mah so bili razprodani in še so čakale trume radovednih in razpaljenih ljudi pred upravnisti.

Pa je bilo tudi res vredno je brati.

Za palec debeli naslovi so javljali, da je «Aleš Blaž vstal od mrtvih», da «Aleš Blaž vobče ni umrl», da je «slavni pisatelj Aleš Blaž še živ».

«Dve leti živ pokopan!» je razglašal nek list, «Skrivnostna smrt velikega pisatelja!» je pripovedoval drugi.

raznih glivic, ki vinu vse prej škodujejo, nego koristijo. Razen tega niso ti omoti nič kaj apetitni in za vinskega kupca vabljeni. Proč torej s cunjicami od pilk v sodih. Zato pa naj bodo pilke lepo okrogle in tako izdelane, da sodove odprtine hermetično zaprejo. Obročje mažimo z lakom za loščenje železa, da jih rja ne poškoduje. Sodov les moremo namažati s firnisovim oljem, vendar takšni sodi za daljše pohranjevanje vina niso najboljši, ker prepuščajo premalo zraka do vina, toda kot transportni (prevozni) sodi so prav dobri.

V čebelnjaku. Pogledajmo, ali imajo čebele dovolj hranil in pazimo tudi, da se v panje ne naseli miš ali kaka druga mrčes. Ako so izletišča, osobito po zimi, zelo mala, utegne čebelam primanjkovati potrebnega zraka. V takšnem slučaju čebele prihajajo v gruča do izletišč ter se vsled tega vznemirjajo. Če odpremo v takšnem panju izletišče, moremo čebele na mah pomiriti. Iz tega razloga ni umestno, čebelni prostor na zimo preveč zožiti, ampak je pustiti 1—2 satnika, na katerih ni čebel. Na ta način čebelam ne bode primanjkovalo zraka.

Februarja zemlja še miruje;
po gozdovih pridno kmet drvari,
mati sinu pa nevesto snuje,
Prede niti po navadi stari . . .

Vekoslav Stampar, Ptuj.

Ustanovni občni zbor

«Glavne zveze jugoslovanskih vinogradnikov» se vrši dne 16. februarja 1924 ob 10. uri predpoldne v dvorani trgovske in obrtniške komore v Zagrebu, Trg 29. listopada, 1. z naslednjim dnevnim redom:

1. Volitev izvrševalnega odbora «Glavne zveze».
2. Razgovor o vinski krizi in kako ji odpomoci.
3. Vprašanje »Vinskega zakona« za celo državo.
4. Pobijanje gojivke direktno rodečih ameriških trt.
5. Osnovitev društvenega glasila.
6. Slučajnosti.

Ta občni zbor naj bi bil obenem manifestacija vzajemnosti vseh vinogradnikov iz cele Jugoslavije, ki naj pokaže vsej javnosti, da smo tudi tukaj in imamo pravico do obstanka. Zategadelj se vsi p. n. vinogradniki iz vseh vinorodnih pokrajin naše države nujno pozivajo, da se tega občnega zbora v čim večjem številu udeležijo; vsa obstoječa vinarska društva in druge gospodarske organizacije iz vinorodnih krajev pa se naprošajo, da pošljejo na posvetovanja svoje zastopnike.

Udeležniki občnega zbora imajo pravico do polovičnih kart na vseh železnicah in parobrodih države SHS.

Maribor, dne 8. januarja 1924.

Za privremeni odbor:

Predsednik: Puklavec I. r.

Glavni tajnik: Skalicky I. r.

Ali sem že obnovil naročnino?

In za temi razburljivimi novicami so naznanjali časopisi druge, nič manj razburljive. «Kraljevska akademija na zatožni klopi!», «Založnik Ivan Dvoržak tožen zaradi goljufije!»

Kakor bomba pa je udarilo med ljudi poročilo, da «državni pravdnik toži Aleša Blaža zaradi varanja javnih oblasti. «Aleš Blaž na zatožni klopi —!» to je bil višek poročil.

Pa tudi podrobnosti so prinašali.

Pod naslovom «Sime Blaž proti Ivanu Dvoržaku» je objavil «Meščanski glasnik» zgodovino tožbe. Celovrstno prič, je pripovedoval list, ima obtožena stranka na razpolago, da Aleš Blaž ni umrl, da je prvi dan po svoji smrti pod svojim pravim imenom nastopal tu in tam in da je bil celo pri svojem lastnem pogrebu. Šele nato je izginil. Izmed prič je list imenoval na primer zdravnika, ki je bil navzoč pri smrti Aleševi, potem vratarja v hotelu «Pri solncu», pevovodjo in organista mestne cerkve, dva policaja in še nekatere druge ljudi. Ni nobenega dvoma, je izjavljala list, da je pravi Aleš Blaž še živ. Ni umrl on, ampak njegov sluga Hinko Brglez. Iz kakršnegakoli vzroka, ki je pa umrljiv pri takih velikih močeh, si je Aleš Blaž nadel ime svojega sluga in po par dneh izginil. Njegove poslednje tri povesti pa so ga izdale in gospodu Aleksandru Delmonte gre zasluga, da je našel pisatelja. Kdo bo pa tožbo izgubil, je zaključil list, to ni težko uganiti.

«Časopis za umetnost» se je bavil z vprašanjem, ali je mogoče iz brezimnega dela spoznati pisatelja. Vsak pisatelj, je razlagal, ki je v resnici močen, samostojen, ustvarjajoč talent, ima svoje posebnosti, svoj besedni zaklad, svoje misli in nazore, svoje priljubljene predmete itd. Na delih Aleša Blaža se to posebno dobro

O pogozdovanju.

Pomladitev gozdov.

Visoki gozdi se pomlajujejo naravno ali na umeten način. Naravno se pomladi posekani gozd iz odpadlega semena, ki skali in vzraste. Naravno pomlajevanje delimo v prebiralno, oplodno in čisto.

Prebiralna pomladitev.

Prebiralno se pomlajuje, ako v celem gozdu od leta do leta posekamo toliko najstarejših dreves, da ostane gozd kolikor mogoče enakomerno poraščen ter se mesto posekanega drevja mlad naraščaj sproti zaseje. Če torej hočemo v takšnem gozdu posekati vsako leto približno enako število najstarejših dreves, mora biti gozd zarastel z drevjem vsake starosti. Tako pa se gozdno gospodarstvo, zlasti v malih kmetskih gozdih, ne da dobro urediti, ker ne sekamo vselej enakomerno po starosti dreves, ampak po okolnostih, kakor pač les ravno potrebujemo. Prebiralna sečnja torej ni najboljši način izkoriščanja gozdov ter jo je vsled tega rajši opustiti.

Oplodna sečnja.

Pri oplodni sečnji mora dorastli les, predno ga posekamo, zasejati seme in varovati nov naraščaj, dokler se ne razvije, enako kot pri prebiralni sečnji. Razlika je ta, da se pri prebiralni sečnji stari les polagoma izseka in gozd ostane na celem prostoru z drevjem različne starosti enakomerno porastel, pri oplodni sečnji pa se dorastli les v treh ali šestih kratkih presledkih popolnoma poseka in ostane slednjič le mladi naraščaj. Ako hočemo gozd oplodno pomladiti, tedaj posekamo najprvo vso bolehalo in slabotno drevje ter toliko dorastlega lesa, da se ostalo drevje v vrhuncih bolje razvije in rodi več semena. Če gozd ni gosto zarastel, se ta pripravljala sečnja lahko tudi opusti in poseka v času, ko se je nadejati obilo semena, toliko lesa, da se pod ostalim drevjem more zasejati mlad zarod. Poseka se polovica ali tretjina lesa tako, da se pustijo najlepša debela za semenjake, ki morajo biti po celem prostoru enakomerno razdeljeni. V času 5—10 let se je povsod zasejal mlad naraščaj, katerega bi staro drevje sčasoma zadušilo, ako bi ga ne odstranili iz gozda. Ko je mlad zarod toliko vzrastel, da mu ne škodujeta mrz in vročina, se poseka ves stari les in s tem pomlajevanje dovrši. Goličave, kjer je naravni naraščaj izostal, je zasejati ali podsaditi. Sekati je samo v zimskem času, da se naredi manj škode. Oplodno pomlajevanje je na mestu povsod tam, kjer je gledati na to, da ostane svet vedno zarastel in proti naravnim vplivom zavarovan.

Čista ali gola sečnja.

Pri čisti ali goli sečnji se dorastli gozdi do golega posekajo. Da se takšni gozdni prostori naravnim potom zopet pomlade, morajo mejiti na dorastli sosedni gozd, iz katerega se zasejejo. Gola sečnja je na mestu zlasti za velike gozde, ki jih lahko razdelimo na več delov in vsako leto po en takšen del posekamo. V tem slučaju se mora razdeliti gozd na toliko delov, koliko let potrjuje drevje do svoje dorastlosti. Ker pa je to le redkokedaj mogoče, sekamo v daljših presledkih, recimo vsakih šest let. Goličave, ki se naravnim potom ne morejo pomladiti, je obsejati z gozdnim semenom ali podsaditi. Gola sečnja je najpametnejši način izkoriščanja velikih gozdnih kompleksov ter je vsled tega vpeljana v vsakem vzorno urejenem gozdnem gospodarstvu.

Umetna pomladitev.

Umetno pomlajevanje nam nudi možnost, da si sami izberemo za gozdni svet najkoristnejša in najprimernejša

vidi. Kdor primerja njegova tri «posmrtna» dela s prejšnjimi, je slep in gluha, če ne spozna Blaža v njih.

Pa so prišli tudi časopisi, ki so dvomili nad uspehom takega dokazovanja. Vse je mogoče, so pravili. Pisatelja se da posnemati, ne samo v pisavi, tudi v pisateljevanju. «Kolikokrat smo že doživeli», je vzkljknit «Domači pripovedovalec», da je človek, ki ni znal boljsega, kratkomalo prepisal od drugih! In zakaj bi Hinko Brglez tega ni mogel storiti?»

Najhuje je «Družinski Dnevnik» ugovarjal podmeni, da je Hinko Brglez Aleš Blaž. «Le prismojen, do mozga prismojen človek bi si mogel izmisliti tako neumnost, da bi se izdal za svojega slugo, o sebi pa raztrošil vest, da je umrl. — Ali bomo o našem najduhovitejšem možu dejali, da je prismojen? In povrh ne more obtožena stranka navesti nobenega, pa prav nobenega dokaza, da bi bil Aleš Blaž res še živ. Vse kar pravi, so le domnevanja, zgolj domnevanja. Neumno misel, da Blaž ni umrl, je sprožil tisti znani Aleksander Delmonte, ki je zgubil zdravo razsodnost med stariimi preperelimi rokopisi. Le takemu človeku je moglo kaj takega priti na misel.»

Kratko pa dobro je pogodil jedro zadeve «Opazovalec»: «Ali je gospod Hinko Brglez Aleš Blaž ali ne, to bo gospod Hinko Brglez sam najbolje vedel in nam gotovo tudi povedal, če bo videl, da je potrebno.»

Nagneteno polna sodna dvorana je vlekla na ušesa, vratovi so se stegovali, ljudje, ki so stali zunaj na hodniku, so pritisnili v dvorano, par žensk je viknilo, spodaj na ulici se je dvigal hrup. «Pssst! pssst!» se je čulo od vseh strani, poslušalci so postajali nervozni.

(Dalje prihodnjič).

gozdna drevesa. Umetno pomlajevanje je razširjeno zlasti na veleposestvih, kjer se goje mlada gozdna drevesa v posebnih gozdnih drevesnicah ter zasajajo goličave, ki so nastale po vsakokratni izvršeni goličavi. Sejanje ima prednost pred setvijo in sicer zato, ker se setev čestokrat slabo obnese. Seme radi zalezujejo ptiči in miši, neznane drevesca pa zadušijo pleveli, ali jih uniči vročina in mróz. Vrh tega se zasejano drevje razvija na posameznih mestih pregosto, na drugih pa preredko, kar je treba kasneje popravljati. Sajeni gozdi se razvijajo hitreje in enako mernje, nego sejani. Zatorej se odločimo vselej rajši za saditev gozdov, ki je osobito na neugodnih tleh edino mogoči način umetnega pomlajevanja.

Ivan Štampar, ekonom graščine Ormož.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Samoradikalna vlada se zelo boji opozicijskega bloka ali skupnega nastopa in zveze vseh strank, ki so v opoziciji. Radikali bi radi na zvišjaše in lažnjive načine razdvojili Hrvate in Slovence, a vse to je popolnoma brezuspešno. Večjo zapreko pravi in trdni opozicijski blok zvezi tvorijo sami demokrati in sicer Pribečičeva skupina.

Demokratom ni toliko za spremembo ustave, kakor za politično moč in za vlado. V svoji slepi strasti in vnemi za centralizem gre zlasti Pribečičeva struja s svojim slovenskim prirekom tako daleč, da raje dela proti svoji lastni stranki, in tako hotoma in vedno tvori za radikalni veselrbski režim dobrodošlo rezervo. Nobenega dvoma ne more biti več o tem, da je Pribečič s svojimi slovenskimi pristaši glavni vzrok, da pogajanja za opozicijski blok ne napredujejo tako, kakor bi bilo treba in kakor bi bilo lahko, in danes je gotovo, da bi Pribečič s svojo zvesto četo takoj prestopil k radikalom in tako zlezal v vlado, čim bi se storil proticentralistično pobarvan opozicijski blok.

Vlada pa vkljub temu, da še ni nastopila proti njej prava in močna zveza, nima več varnih tal pod seboj. Radikalni poslanci, kmetje iz Srbije so vedno bolj ogorčeni proti samovolji ministrov. Tudi Džemijetovci se puntajo ter grozijo, da za same prazne obljube ne bodo več podpirali vlado, vrhu tega so se pa še na dvoru začeli vznemirjati nad korupcijo ter vsakovrstno zlorabo državne moči za raznovrstne trgovske posle. Posebno se zameri Pašiču, da je vzel s seboj v Rim, kjer je podpisal italijansko-jugoslovansko pogodbo, svojo hčer Dare, ki je znana kot zelo spretna trgovka ter je gotovo tudi dobro izrabila to potovanje.

Ko se na eni strani dviga vedno večji odpor proti zlorabam državne oblasti in raznim umazanim kupčijam, se pa na drugi strani združujejo največji koristolovci pod praporom zagrizenega veselrbsstva. Tako sta bivša ministra dr. Lazar Marković in dr. Velizar Jančević, ki sta morala odstopiti radi prevelike korupcije, med ustanovitelji novega lista »Beograd«, ki naznanja, da se hoče boriti za nadvlado srbstva in pravoslavja v državi, za vseodločujočo monarhijo in proti odločevanju ljudstva. »Beograd« smatra celo državo za razširjeno Srbijo ter brezobzirno tepta vse to, kar je Hrvatom in Slovincem ustavno in tudi drugače slovesno obljubljeno.

Vlada je skušala že predložiti načrt novega zakona o srednjih šolah, ki se bo kmalu začel razpravljati v zakonodajnem odboru. Pri tej priliki je treba povdariti, da ima vsak količkaj napreden parlament v te svrhe poseben prosvetni odbor. Kar se vladnega načrta samega tiče, bo še veliko prilik o njem govoriti, zaenkrat pa bodi povedano, da veže vse srednješolske vrste v državi brez vsakega ozira na razvoj in potrebe posameznih pokrajin in tudi brez ozira na posebne učne smole. Privatnim srednjim šolam se hoče zadati smrtni udarec. Sploh je tudi ta zakon nestvor centralizma, veselrbsstva in radikalne nekulturnosti.

Zemljoradniški klub je sklenil predlagati proti bivšemu ministru za pravosodje dr. Lazi Markoviću obtožnico zaradi sledečih afer: 1. Prodaja sladkorne tovarne na Čukarici. 2. Zaradi kaznilniške afere v Topčideru. 3. Tisk vojnoodškodninskih obveznic brez licitacije. 4. Koncesija za tvornico spirita v Novem Vrhasu. 5. Dvig sekvestra nad lastnino neke budimpeštanske banke in 6. Delitev zemlje v njegovem volilnem okrožju. — Ta predlog zemljoradniškega kluba je zanimiv že zato, ker je prvi predlog te vrste, odkar obstoji kraljevina SHS, drugič pa zato, ker so dali vzpodbudo krajnjemu radikalnim poslancem-kmetjem in ker je sklenjeno, da ga cela opozicija obvezno podpira.

PRIZNANJE RUSIJE.

Anglija je pod novo delavsko vlado uvidela, da se od Rusije za priznanje ne more zahtevati kako plačilo, — in 1. l. m. je bila sovjetska Rusija od Anglije brez-pogojno priznana.

Sovjeti so priznanje kajpada sprejeli z velikim zadovoljstvom in je smatrajo za največji uspeh Rusije po vojni. Imenovan je tudi že poslanik sovjetov na angleškem dvoru, bivši predsednik ukrajinske republike Rakovskij. Kongres sovjetov je ob priliki priznanja od strani Anglije izjavil, da bodo sovjeti delovali na to, da se doseže svetovni mir in da se po vojni opustošeni kraji Evrope gospodarsko obnovijo. — Anglija je s tem, da je Rusijo priznala, ne da bi vprašala koga za nasviti ali pa celo za dovoljenje, okrenila evropsko politiko v novo smer ter pokazala svoje prvenstvo v svetu. — Po vzgledu Anglije se je takoj požurila Italija, da podpiše

že davno sklenjeno in pripravljeno pogodbo z Rusijo ter prizna rusko vlado, in njenega zastopnika v Rimu. Po pogodbi dobi Italija paroplovno prvenstvo v Črnem morju. Rusija dobavlja Italiji vsako leto dogovorjeno množino žita, zato pa kupi v Italiji vsako leto izvestno množino industrijskih izdelkov.

Sovražniki Rusije in zlasti še ruski caristi so že poprej in posebej še ob Ljeningovi smrti razširili vse polno vesti o sporih med ruski komisariji in o uporih v Rusiji. Te vesti najboljše pobija angleško priznanje Rusije, ker Anglija gotovo ne bi nekaj priznala, kar samo razpada, — in pa to, da so vsi sovjetski komisariji, predvsem Trocki, o katerih se je trdilo, da so zaprti, pregnani itd., zopet izvoljeni v odbor, ki vodi ruske državne posle.

PRED NOVO EVROPSKO KONFERENCO.

Londoni listi javljajo, da se med Macdonaldom, predsednikom angleške in Poincarejem, predsednikom francoske vlade vodi stalna korespondenca in to očitno zastran sklicanja konference, ki naj bi rešila vseh vprašanj v Evropi. Kakor se doznava, sledi o tem zaključek zaveznikov, čim dospe izvestje komisije strokovnjakov, ki proučuje plačilno zmožnost Nemčije. Anglija stremi, da se evropska konferenca skliče že prej, ker želi, da strokovnjaki neposredno njej priobčijo sklepe in izide svojega dela. S tem v zvezi se Anglija na deja, da pride istočasno s konferenco tudi do rusko-angleške konference. V londonskih službenih krogih se trdi, da bi angleška vlada najraje videla Čičerina kot voditelja ruskega zastopništva, ki bi prispelo v London. Ta konferenca bo potem važnejša, ker je ureditev odnosov med Anglijo in sovjetsko Rusijo v ozki zvezi z obnovo Evrope in ureditvijo medzavezniških dogovorov. Anglija se hoče potom Čičerina poslužiti zveze med rusko-angleško in evropsko konferenco. Ruska trgovska misija v Londonu je sporočila angleški vladi zaključek sovjetske vlade, da je Rusija pripravljena z vsemi silami sodelovati na gospodarskem razvoju in obnovi Evrope.

Naše prireditve.

Lepa prireditev našega dijaštva v Št. lju v Slov. gor. V nedeljo, dne 10. februarja, priredi »Mentor«, krožek kat. narodnega dijaštva na gimnaziji v Mariboru v Slov. domu v Št. lju v Slov. gor. ob 4. uri popoldne igrokaz v štirih dejanjih »Posestrimi« in burko v enem dejanju »Rusofil«. Ker je čisti dobiček namenjen za izpolnitev knjižnice krožka, priporočamo rodoljubnemu občinstvu, da to prireditev našega dijaštva kar najbolj podpre s svojo udeležbo. Nikogar, ki cení delo našega dijaštva, ne sme manjkati ob tej priliki. Zavednim šentilčanom in okoličanom pa bo kat. narodno dijaštvo pripravilo prav vesele urice.

Sv. Benedikt v Slov. gor. Katoliško bralno in gospodarsko društvo priredi s tamburaši v nedeljo dne 17. februarja ob 15. uri veseloigro: »Davek na samec«. Na sporedu in izven sporeda marsikatero zanimivosti. Domačin in sosedje vljudno vabljeni!

Ormož. (Igra.) Naš vrli orlovski odsek je nam priredil po preteku enega mesca na Svečnico zopet igro. Igral je veseloigro v treh dejanjih »V Ljubljano jo dajmo!« ter burko v enem dejanju »Čašica kave«. Vsi igralci so rešili igri jako dobro. Dopadel nam je Orel Majerič v vlogi očeta Srebrina, izvrstno je kakor vselej igrala predsednica Orlie Tilka Trop in tudi njeno hčerko Liziko je lepo rešila Verhovčakova Micka. In kaj naj rečemo od Iveta Trop v vlogi hlapca Pavla in od Lojzike Vorih v vlogi dekle Neže? Pri moj dun, vi dva sta jo pa pogruntala! Tudi v burki »Čašica kave« gre vsem igralkam vsa čast, posebno krošnjariji Tilki in od prejšnjih iger znaní, za vsako vlogo sposobni in dovršeno igrajoči Vavpotičevi Lojziki. Udeležba je bila srednja. Pričakovati bi bilo, da bi naši prijatelji imeli več smisla za pošteno in podučno zabavo. Kdo je to zakrivil, je tako znano. Bratje Orlie in sestre Orlice, le tako naprej! Kdor ni za nas in vam le teškoče dela in drži na prazno slamo nasprotnikov, ki so jo zopet mletili v »Taboru«, tega proč od društva! V slogi je moč! Le kritizirati in nič ne delati, je pač jako malo za društvo. V kratkem bo narejen stalni oder. Kaj ne, potem nam boste večkrat kaj priredili? Bog živil!

V združenju je moč. Od Št. Jošta na Kozjaku poročajo: Na Svečnico smo priredili novo, lepo igro »Sanje«. Igralci so pokazali napredek glede veselja in požrvovalnosti za izobrazbo, pa tudi glede nastopa pri vpriporitvi. Vloge so bile v dobrih rokah. Posebno Vinko je svojo vlogo častno rešil. Žal, da so prostori premajhni, a bili so polni. Le od odraslih bi prosili še več zanimanja in priznanja za požrvovalno delo naših vrlih mož in fantov-igralcev. Le še več naj jih vstopi v naše vrste, da bo naše društvo rastle in cvetlo in rodilo sad. »Le vkup, le vkup uboga gmašna«, ker le v združenju je moč.

Izobraževalno delo v Kozjem je v zadnjem času naš vse živahno. Dne 20. januarja je Orel v Kozjem nastopil prvič na odru z igro »Kazen ne izostane« ob obilni udeležbi občinstva v dvorani g. Podlinška. Igralci so brez-

hibno rešili svoje vloge, tudi občinstvo ni štedilo s pohvalo. Nad vse lep je bil govor, ki ga je govoril član tukajšnjega Orla. — V nedeljo, dne 27. m. m., pa smo bili Kozjani presenečeni. Društvo iz Št. Petra pod Sv. gorami je vpriporilo v Kozjem igro, ki je delo tamkajšnjega domačina. »Ljubezen in sovrastvo«, žaloigro v petih dejanjih v nabito polni dvorani g. Podlinška. Igralci so z novo nad vse zanimivo igro krasno rešili svoje vloge. — Priporočamo vsem društvom, da zahtevajo od izobraževalnega društva iz Št. Petra po en izvod te igre. Končno pa prosimo izobraževalno društvo v Št. Petru pod Sv. gorami, da nas še večkrat poseli s kako primerno igro v Kozjem. — Vse, ki so dobili okrožnice za orlovsko-organizatorični tečaj v Kozjem, prosimo, da na njih takoj odgovorijo.

Tedenske novice.

Smrt ameriškega predsednika Wilsona. V nedeljo, dne 3. t. m., je po daljšem bolehanju izdihnil bivši predsednik Združenih ameriških držav Thomas Woodrow Wilson, katerega ne prištevajo samo Amerikanci svojim največjim in najznamenitejšim možem, ampak si je pridobil ogromne zasluge za človeški rod sploh. On je bil tisti, ki je v zadnjem trenutku prišel na pomoč državam, ki so se borile v svetovni vojski proti Avstriji in Nemčiji ter jim pomagal do zmage. Zmaga Amerike nad Nemčijo je zajela prodiranje germanizma tudi pri nas ter nam prinesla ujedinenje in svobodno državo. Po vojski je bil glavni Wilsonov namen ustvariti v Evropi trajen mir, da bude vladala v vseh državah zadovoljnost in napredek. V ta namen je svoje misli in načrte objasnili v 14 točkah, po katerih bi se morale države in narodi ravnati. Glavna vsebina teh točk je, da se osnuje Zveza vseh držav, ki bo razsojevala bodoče spore in preprečevala vojne; vsi narodi si morajo sami odločevati svojo usodo ter morajo uživati popolno svobodo. Da se ti njegovi načrti niso uresničili, ni kriv Wilson, pač pa evropske države, odnosno njihovi predstavniki, katere je gnal pri sklepanju miru najsebičnejši pohlep in besno sovrastvo. In baš radi tega so vse pogodbe po vojni tako na slabi podlagi, da lahko vsak hip zopet izbruhne v Evropi vojni požar. Tudi naša država se ne ravna po Wilsonovih načrtih in baš radi tega čutimo kruto pest centralizma in nadvlado enega plemena nad drugima dvema. — Ker Wilson v Evropi ni našel razumevanja za svoje načrte, ki bi bili uresničeni človeštvu prinesli boljšo in srečnejšo bodočnost, se je umaknil nazaj v Ameriko. Bolehnost ga je pregnala z njegovega odličnega mesta in živel je vedno bolj osamljen, dokler ga ni smrt odrešila. — Wilson je bil rojen leta 1856. Njegov oče je bil presbiterijanski (posebna verska družba) pastor. Po dovršenem vseučilišču je postal advokat, ker mu pa ta poklic ni dosti nesel, se je vrstel ponovno na učenje ter nato postal vseučiliščni profesor na univerzi Princeton in kmalu vodja te univerze. Začel se je udeleževati tudi v političnem življenju in leta 1910 je postal guverner v državi New-Jersey. Stopil je na čelo demokratske stranke in kot njen kandidat je bil izvoljen za predsednika Združenih držav Sev. Amerike. Leta 1916 je bil na to mesto ponovno izvoljen ter je ostal na njem do leta 1920, ko ga je zamenjal nedavno umrli Harding.

Samostojni »Ekonom« in revni vinogradniki. Pred kratkim se je vršila pred ljubljanskim sodiščem sodna obravnava trgovca Mifka iz Belecrtkve proti samostojnemu »Ekonomu«. Zasladovali smo stvar in poročala se nam naravnost neverjeten slučaj samostojne korupcije. Jeseni l. 1921, ko je bil Pucelj minister, je kmetijsko ministrstvo za spomlad 1922 dovolilo za razdelitev med revne vinogradnike 10 vagonov modre galice po znižani ceni 18 K za kilogram. Te galice, ki je prišla od družbe »Danica«, pa Pucelj ni dovolil kmetijskim družbi, ampak »Ekonomu«. Ta pa je razdelil po naših informacijah med slovenske vinogradnike le 3 vagon; 7 vagonov pa je prodal po visokih cenah do 35 K za kg v Banat in drugam, tako da je zaslužil do 1 milijon kron na škodo revnih vinogradnikov. Pozivamo naše poslance, da stvar zasledujejo in čimprej razčistijo.

Mariborske novice. Dne 30. m. m. je bila mariborska zvonolivarna »Zvonoglas«, Tomanova ulica, svoj prvi liv, ki je obstojal iz 10 zvonov, kateri so naročeni od župnišč: Sv. Lovrenc na Dr. polju, Sv. Benedikt v Slov. gor., Bednja na Hrvaškem, Ploščica v Banatu. Dogodku samemu je prisostvovalo zelo veliko občinstva. Bilo je polno hvale o skrajni ljubeznjivosti lastnikov in vodstva, ki je radevolje tolmačilo vsa vprašanja občinstva, katero je z veliko napetostjo pričakovalo, da je končno v tem veleobratu po tolikih težkočah, ki jih je lasništvo moralo premagati za koncesijo, le prišel trenutek, ko livar z besedami »Torej v božjem imenu!« sune z železnim drogom v luknjo topilne peči in se po pripravljeni poti vlije stopljena kovina v krasni barvi, da ide napolniti pripravljene forme pod zemljo. Občinstvo se je zamoglo prepričati, da je to velepodjetje v stanju zadostiti največjim nalogam, saj je v rokah strokovnjaka Greisinga, ki je rojen v družini, kjer je zvonolivarska obrt od pokolenja do pokolenja dedna. Tovarna sama je z velikansko topilno pečjo opremljena, ob koji ležita na obeh straneh po ena jama za forme. To zelo lepo velepodjetje, ki se bo kakor čujemo tudi sicer povečalo, je želo ta dan občo pohvalo in izraze občinstva, glaseče se, da je tako podjetje vse hvale vredno in za naše kraje prav potrebno. Želimo mu vsestranskega uspeha! — Ustrelil se je v svojem stanovanju s službenim samokresom tajni policist Andrej Tratnik. Samomorilec je že bolj v letih, oče 4 nepreskrbljenih otrok in je izvršil samomor radi denarne obupnosti. — V Razvanju pri Mariboru se je smrtno nevarno obstrlel iz samomorilnega namena posestnik ter sodar Karol Ziringar. — V tork, dne 5. t. m., je nastal v gostilni Vlahovič na Aleksandrovi